

Odpustky

Dôležité body

1. Úplné odpustky môžeme získať pre svoju dušu alebo pre duše v očistci. (Od 1. 11. do 8. 11. iba za duše v očistci, aj pre viaceré tak môže byť.),
2. Úplné odpustky môžeme získať raz za deň, keď splníme tieto (obvyklé) podmienky:
 - a) vzbudíme si úmysel získať úplné odpustky,
 - b) vylúčime akúkoľvek náklonnosť k hriechu,
 - c) vykonáme skutok, na ktorý je viazané získanie odpustkov (napríklad návšteva kostola),
 - d) pomodlíme sa odporúčané modlitby – modlitbu Pána (Otče náš) a vyznanie viery (Verím v jedného Boha alebo Verím v Boha),
 - e) pristúpime k svätej spovedi; jedna sviatosť zmierenia platí aj pre viaceré príležitosti získať odpustky,
 - f) pomodlíme sa akúkoľvek modlitbu na úmysel Svätého Otca (napríklad „Pane Ježišu Kriste, vypočuj Svätého Otca M., svojho námestníka, aby dosiahol všetko, o čo prosí v Tvojom mene od nebeského Otca. Lebo Ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.“)
 - g) pristúpime k svätému prijímaniu, ale sv. prijímanie nie je viazané na deň vykonania odpustkového úkonu.

Všeobecné ustanovenia

1. Odpustkami sa rozumie odpustenie časných trestov za hriechy, ktorých vina už bola odpustená, a to nielen pred Cirkvou, ale aj pred Bohom; vhodne disponovaný veriaci ich môže získať za určitých podmienok prostredníctvom Cirkvi, ktorá ako vysluhovateľka vykúpenia autoritatívne rozdeľuje a privlastňuje poklad zadosťučinenia Krista a svätých.
2. Odpustky môžu byť čiastočné alebo úplné, podľa toho, či zbavujú časných trestov za hriechy iba čiastočne alebo úplne.
3. Čiastočné a úplné odpustky môžu byť vždy privlastnené zomrelým – na spôsob prosby.
4. Veriaci, ktorý aspoň skrúšeným srdcom vykoná skutok obdarený čiastočnými odpustkami, získa prostredníctvom Cirkvi odpustenie toľkých časných trestov, koľko si zaslúži vykonaním dobrého skutku.
5. Úplné odpustky možno získať iba raz za deň (druhýkrát v jeden deň možno získať iba úplné odpustky pre okamih smrti).
6. Čiastočné odpustky možno získať aj viackrát za deň, ak sa výslovne neurčuje inak.

Úplné odpustky

7. Na získanie úplných odpustkov treba vykonať dobrý skutok obdarený úplnými odpustkami a splniť tri nasledujúce podmienky: sviatosnú spoveď, sväté prijímanie a modlitbu na úmysel Svätého Otca. Okrem toho sa vylučuje akákoľvek trvalá záľuba k akémukoľvek hriechu, aj k ľahkému. Ak chýba táto dispozícia alebo ak sa nespĺnia tri uvedené podmienky, možno získať iba čiastočné odpustky.
8. Tri uvedené podmienky sa môžu splniť niekoľko dní pred vykonaním predpísaného dobrého skutku alebo po ňom; vhodné je však, aby sväté prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca boli vykonané v ten istý deň ako skutok obdarený úplnými odpustkami.
9. Jednou sviatosťou spoveďou možno získať viaceré úplné odpustky; ale jedným svätým prijímaním a jednou modlitbou na úmysel Svätého Otca možno získať iba jedny úplné odpustky.
10. Podmienka, ktorá zahŕňa modlitbu na úmysel Svätého Otca, sa celkom spĺňa, keď sa recituje na úmysel Svätého Otca raz Otče náš a Zdravas'; každému veriacemu sa však dáva možnosť pomodliť sa akúkoľvek inú modlitbu podľa osobnej zbožnosti a oddanosti voči Rímskemu Veľ'kňazovi.

Čiastočné odpustky

11. Veriaci, ktorý nábožne používa nejaký kňazom riadne požehnaný predmet (kríž, ruženec, škapuliar, medailu), môže získať čiastočné odpustky.

Niektoré úplné odpustky

12. Úplné odpustky možno získať 2. novembra vo všetkých kostoloch, kaplnkách (i v poloverejných tí, čo ich zákonite používajú). Tieto odpustky však možno aplikovať iba za zosnulých.
Okrem toho vo farských kostoloch možno získať úplné odpustky dva razy do roka: na sviatok titulu farského kostola a 2. augusta – porciunkulové odpustky.
Všetky tieto uvedené odpustky možno získať buď v dňoch vyššie uvedených, alebo – so súhlasom ordinára – v predchádzajúcu alebo v nasledujúcu nedeľu.
13. Predpísaný skutok na získanie úplných odpustkov, ktoré sa viažu ku kostolu alebo kaplnke, je nábožná návšteva dotyčného kostola, pri ktorej sa treba pomodliť Modlitbu Pána a recitovať vyznanie viery (Otčenáš a Verím).
14. Veriaci, ktorý má posvätný predmet požehnaný Svätým Ocom alebo biskupom, môže získať úplné odpustky na sviatok svätých apoštolov Petra a Pavla, ak si ho nábožne uctí a pridá vyznanie viery (Verím).

(z apošt. konštitúcie *Indulgentiarum doctrina* z 1. januára 1967)

Pravidelné možnosti získania úplných odpustkov:

A. Možnosť získania každý deň:

- 1) kto sa pomodlí štvrtinu celého posvätného ruženca (napríklad celý posvätný ruženec svetla) a rozjíma o tajomstvách v rodine, v komunite alebo v kostole,
- 2) kto sa pomodlí posvätný ruženec so Svätým Otcom pri priamom prenose rozhlasom alebo televíziou,
- 3) kto aspoň pol hodiny koná poklonu/adoráciu pred Najsvätejšou Sviatosťou Oltárnou,
- 4) kto sa pomodlí krížovú cestu,
- 5) kto aspoň pol hodiny číta alebo počúva Sväté písmo,
- 6) kto sa modlí hymnus Akatist alebo oficium Paraklis (mariánska pobožnosť) v kostole, kaplnke či rehoľnej komunite
- 7) kto sa zúčastní nábožnej púte do Ríma a navštívi aspoň jednu zo štyroch hlavných bazilík (*Svätopeterská, Sancta Maria Maggiore, Lateránska, sv. Pavla za hradbami*)

B. Pri zvláštnych príležitostiach:

- 1) Veriaci, ktorý v deň Spomienky na všetkých zosnulých (2. 11.) nábožne **navštívi kostol alebo kaplnku** a pomodlí sa **Modlitbu Pána** a urobí **Vyznanie viery (Verím v Boha)**, môže získať úplné odpustky, ktoré sa môžu privlastniť iba dušiam v očistci. Okrem tohto odpustkového úkonu sa žiada splniť tri podmienky:

- * svätá spoveď (krátko predtým alebo potom),
- * sväté prijímanie (najlepšie v ten istý deň), *
- * modlitba na úmysel Svätého Otca (Otčenáš, Zdravas, Sláva).

Je potrebné **vylúčiť** akúkoľvek **pripútanosť k hriechu**, aj k všednému. Tieto odpustky možno získať od poludnia predchádzajúceho dňa až do polnoci určeného dňa.

- 2) Veriaci, ktorý nábožne navštívi cintorín a aspoň mysl'ou sa pomodlí za zosnulých, môže získať odpustky, ktoré sa môžu privlastniť iba dušiam v očistci, raz denne od 1. novembra do 8. novembra. Treba splniť aj ďalšie podmienky.

- * svätá spoveď (krátko predtým alebo potom),
- * sväté prijímanie (najlepšie v ten istý deň),
- * modlitba na úmysel Svätého Otca (Otčenáš, Zdravas, Sláva).

Jedna svätá spoveď však stačí na všetky odpustky. Využime možnosť pomôcť dušiam v očistci k plnému spoločenstvu s Bohom v nebi. Viac pre svojich bratov a sestry urobiť nemôžeme.

Deň	Určený skutok
1. 1. - slávnosť Panny Márie Bohorodičky	Na verejnej pobožnosti modlitbou hymnu k Duchu Svätému.
18. 1. - 25. 1. - na pobožnosti za jednotu kresťanov	Na pobožnosti za jednotu kresťanov.
Každý deň v pôste	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vykonať si krížovú cestu (pri verejnej pobožnosti stačí, ak sa pohybuje od jedného zastavenia k druhému ten, čo vedie pobožnosť; pri súkromnej pobožnosti sa treba taktiež pohybovať). 2. Chorí, ak denne štvrt'hodinou čítajú a rozjímajú o umučení a smrti Pána Ježiša. 3. Na štáciovej svätej omši: pri hrobe svätých alebo vo svätyniach.
Každý piatok v pôste	Pomodliť sa po prijímaní pred obrazom Ukrižovaného Ježiša Krista modlitbu Dobrý a preláskavý Ježišu.
Zelený štvrtok	Pri verejnej poklone Najsvätejšej Sviatosti sa zúčastniť recitovania alebo spevu hymnu Tantum ergo (Ctime túto Sviatosť slávnu).
Veľký piatok	Pri poklone a uctení si Sv. kríža alebo nábožným sledovaním prenosu krížovej cesty vedenej Najvyšším veľkňazom – Svätým Otcom, prostredníctvom televízie či rozhlasu – sv. prijímanie môže byť aj deň pred.
Veľkonočná vigília	Obnovenie krstných sľubov.
Veľkonočná nedeľa	Pri požehnaní Urbi et Orbi (Mestu a svetu) od Svätého Otca pri priamom sledovaní rozhlasového alebo televízneho prenosu.
2. veľkonočná nedeľa	Každý, kto sa vyspovedá a pristúpi ku svätému prijímaniu na sviatok Milosrdenstva, získa úplné odpustky.
Zoslanie Ducha Svätého	Účasť na verejnom recitovaní alebo speve hymnu Veni Creator (Príď, Duchu Svätý, tvorivý).
Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi	Účasť na verejnom recitovaní alebo speve hymnu Tantum ergo (Ctime túto Sviatosť slávnu).
Najsvätejšieho Srdca Ježišovho	Účasť na verejnom recitovaní modlitby Najmilší Ježišu.
29. 6. - slávnosť sv. ap. Petra a Pavla	Uctením si posvätného predmetu (kríž, ruženec, škapuliar alebo medaila) požehnaného Svätým Otcom alebo biskupom, a modlitbou vyznanie viery (Verím v Boha).
2. 8. - Porciunkula	Nábožná návšteva farského alebo františkánskeho kostola spojená s modlitbou Otče náš a Vyznaním viery (Verím v Boha).
Každý deň v októbri	Modlitba ruženca v spoločnosti veriacich (päť desiatok s vyslovením jednotlivých tajomstiev, rozjímame nad tajomstvami).

1. 11. - slávnosť Všetkých svätých- len pre duše v očistci (pozri vyššie)	1. Pri návšteve kostola alebo kaplnky od 12.00 hod. na Sviatok všetkých svätých až do polnoci. 2. V krypte alebo na cintoríne nábožnou modlitbou pri hrobe alebo pri kríži.
2. 11. - len pre duše v očistci (pozri vyššie)	1. pri návšteve kostola alebo kaplnky do polnoci, 2. na cintoríne alebo v krypte nábožnou modlitbou pri hrobe alebo pri kríži.
3. 11. – 8. 11 - len pre duše v očistci (pozri vyššie)	Iba na cintoríne alebo v krypte nábožnou modlitbou pri hrobe alebo pri kríži.
Nedeľa Krista Kráľa	Účasť na verejnom recitovaní modlitby Ježišu, Vykupiteľ ľudského pokolenia.
Narodenie Pána (25. 12.)	Pri požehnaní Urbi et Orbi (Mestu a svetu) od Svätého Otca.
Na koniec občianskeho roku (31. 12.)	Pri verejnej ďakovnej pobožnosti účasť na speve hymnu Teba, Bože, chválime.

C. Pri osobných situáciách:

- 1) vo výročný deň krstu (alebo vo veľkonočnej vigílii),
- 2) dieťa a zúčastnení na prvom svätom prijímaní,
- 3) na Svetovom dni mládeže a Svetových dňoch za rozlišovanie povolania,
- 4) na ľudových misiách pri záverečnom požehnaní,
- 5) ten, kto sa zúčastní aspoň na trojdňových duchovných cvičeniach,
- 6) členovia rodiny v deň prvého zasvätenia Božskému Srdcu alebo Svätej rodine,
- 7) kňazi a veriaci prítomní na primičnej svätej omši (prvá svätá omša novokňaza),
- 8) kňazi a veriaci pri 25., 50., 60. a 70. výročí vysviacky,
- 9) biskup, kňazi a veriaci pri slávení 25., 40. a 50. výročia biskupskej vysviacky,
- 10) na procesii pri skončení Eucharistického kongresu,
- 11) pri návšteve kostola, kde prebieha diecézna synoda
- 12) pri pastoračnej vizitácii, keď predsedá biskup,
- 13) pri návšteve baziliky (Bardejov, Kežmarok, Levoča, Ľutina, Marianka, Michalovce *(u gréckokatolíckych CSsR)*, Hrad Nitra, Rajecká Lesná, Staré Hory, Šaštín, Trnava, Vranov nad Topľou, Žilina u gréckokatolíkov), tak 13 bazilík na SK:
 - a) 29. 6.: na sviatok sv. Petra a Pavla,
 - b) na výročný deň titulu chrámu,
 - c) na výročný deň posviacky chrámu,
 - d) 2. 8.: na sviatok Porciunkuly,
 - e) raz v roku v deň, ktorý si každý veriaci slobodne vyberie,
- 14) pri návšteve katedrály alebo konkatedrály arci/diecézy:
 - a) 29. 6.: na sviatok sv. Petra a Pavla,

- b) v deň liturgického slávenia titulu kostola,*
- c) vo výročný deň posviacky,*
- d) 22. 2.: na sviatok Katedry sv. Petra,*
- e) 9. 11.: na výročný deň posviacky Lateránskej baziliky,*
- f) 2. 8.: na sviatok Porciunkuly.*

15) na púti do svätyne:

- a) na výročný deň udelenia titulu chrámu,*
- b) na výročný deň posviacky,*
- c) raz v roku v deň, ktorý si každý veriaci slobodne vyberie,*
- d) vždy znova so skupinou pútnikov,*

16) vo farskom kostole

- a) na sviatok titulu farského kostola,*
- b) na výročný deň posviacky farského kostola (hody),*
- c) 2. 8.: na sviatok Porciunkuly,*

17) na výročný deň posviacky kostola alebo oltára,

18) pri spomienke slávanej v kostole alebo kaplnke inštitútu zasväteného života v deň, keď sa slávi sviatok ich zakladateľa,

19) pri apoštolskom požehnaní pri zomierajúcich s krížom alebo obrazom Ukrižovaného,

20) veriaci pri udeľovaní sviatosti pomazania chorých v nebezpečenstve smrti – môže ich získať aj ten veriaci, ktorý ich už raz v ten deň získal,

21) v Malackách vo františkánskom kostole pri Scala sancta – svätých schodoch: pri týchto schodoch treba rozjímať o umučení nášho Pána Ježiša Krista a kráčať po nich po kolenách:

- a) počas veľkého pôstu v ľubovoľný deň, ktorý si veriaci vyberie,*
- b) 14. 9.: na sviatok Povýšenia Sv. kríža,*
- c) 4. 10.: na spomienku sv. Františka z Assisi,*

D. V bratstvách:

1) členovia Zbožného spolku prechodu sv. Jozefa do večnosti na pomoc umierajúcim (od OFM Cap):

- a) v deň zápisu alebo v oktáve (8 dní),*
- b) kto slúži sv. omšu za umierajúceho,*
- c) kto sa za neho na nej zúčastní,*
- d) v hodine smrti,*
- e) 19. 3.: na sviatok sv. Jozefa,*

2) členovia Bratstva Panny Márie Škapuliarskej z hory Karmel (od OCD):

- a) v deň vstupu do bratstva (môže každý, kto je pokrstený katolík),*
- b) 16. 5.: na sviatok bl. Šimona Stocka, OCD,*
- c) 16. 7.: na sviatok Panny Márie Karmelskej,*
- d) 20. 7.: na sviatok sv. proroka Eliáša,*
- e) 1. 10.: na sviatok sv. Terézie z Lisieux, OCD,*
- f) 15. 10.: na sviatok sv. Terézie z Avily, OCD,*
- g) 14. 11.: na sviatok všetkých karmelitánskych svätých,*
- h) 14. 12.: na sviatok sv. Jána z Kríža, OCD,*

3) členovia Ružencového bratstva môžu na základe dekrétu Posv. Apoštolskej Penitenciárie z 11.1.1969 získať úplné odpustky v nasledujúcich dňoch:

- a) v deň vstupu do Ružencového bratstva,*
- b) 2. 2.: na sviatok Obetovania Pána,*
- c) 25. 3.: na sviatok Zvestovania Pána,*
- d) na Veľkú noc,*
- e) 15. 8.: na sviatok Nanebovzatia Panny Márie,*
- f) 7. 10.: na sviatok Ružencovej Panny Márie,*
- g) 8. 12.: na sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie,*
- h) 25. 12.: na sviatok Narodenia Pána,*

4) členovia pobožnosti 9 prvých piatkov: zmierne prijímanie, čiže obetovanie prijímania na odčinenie urážok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho a pridať modlitbu k Božskému Srdcu na prvý piatok v mesiaci z JKS ako zadosťučinenie,

5) členovia pobožnosti 5 fatimských sobôt: zmierne prijímanie, čiže obetovanie prijímania na odčinenie urážok Nepoškvrneného Srdca Panny Márie,

6) možno sú v Cirkvi ďalšie bratstvá, iniciatívy, ...